

MØTEPROTOKOLL

NASJONALT FAGRÅD FOR ARBEIDSVEILEDNING (FABV)

Møtedato: **Onsdag 10. januar 2024**

Møtested: **Digitalt møte**

Tilstede: Olav Øygard (leder), Linn Maria Kierulf (nestleder), Ingeborg Nordlund, Monika Skaalerud, Anne Beate Tjentland, Jon Marius Kobro Hammer, Lars Peder Holm.

Gjest: Brita Hardeberg

Oslo 20. januar 2022

Thomas Berbom
Teologisk rådgiver

SAKSLISTE

Godkjenning av innkalling og saksliste

Godkjenning av protokoll

Orienteringssaker

Saker til behandling

- 1/24 Rapportering ABV 2023
- 2/24 Tekst om ABV til Bispemøtets årsrapport
- 3/24 Antall praksistimer for studenter AVU
- 4/24 Orientering om Olavstipendet ved Brita Hardeberg
- 5/24 Samhandling med bispedømmene
- 6/24 Årsplan og budsjett for fagrådets arbeid 2024
- 7/24 Eventuelt

Godkjenning av innkalling og saksliste

Møtet godkjente innkalling og saksliste.

Godkjenning av protokoll

Protokoll fra møtet i Fagråd for ABV mandag den 23. oktober 2023 er tidligere sendt ut på e-post uten at det har kommet endringsforslag. Protokollen anses derfor som godkjent.

Vedtak

Protokoll fra møte i Fagråd for ABV den 23. oktober 2023 godkjennes.

Orienteringssaker

- Olavstipendiat Brita Hardeberg legger frem sin rapport for Bispemøtet i februar. Arrangementet vil bli strømmet.
- Utlysning av nytt AVU.

Vedtak

Fagrådet tok sakene til orientering.

SAKER TIL BEHANDLING

1/24 Rapportering ABV 2023

Det har tidligere vært gjennomført skriftlig rapportering av driften av arbeidsveiledning i bispedømmene. Tidligere ble det sendt skjema til bispedømmenes ABV koordinatorene som rapportere inn data knyttet til ABV driften i sitt bispedømme.

De siste årene har dette blitt gjort muntlig gjennom møter med ABV koordinatorene i bispedømmene.

I fagrådets mandat heter det: *Fagrådet skal: gjennom årlig rapportering fra bispedømmene, og gjennomføring av landskonferanse for ABV annet hvert år, holde seg oppdatert på hvordan ABV fungerer i Den norske kirke (Mandat 2a).*

En skriftlig rapportering gir et relativt presist bilde av situasjonen for driften av ABV.

Fagråd for ABV har derfor uttrykt ønske om å gjenoppta ordningen med skriftlig rapportering av driften av ABV.

Fagrådet gjorde derfor følgende vedtak i august 2023:

Nasjonalt fagråd for ABV ønsker å gjenoppta ordningen med skriftlig rapportering for å kunne monitorere driften av ABV i Den norske kirke i henhold til sitt mandat.

Rapporteringen gjennomføres ved bruk av skjema som sendes til ABV kontaktene i bispedømmene.

Rapporteringen gjennomføres slik at resultatene kan presenteres med koordinatorene den 24. oktober. (FABV 13/23).

I samarbeid med KA ble det utarbeidet og utsendt et elektronisk spørreskjema med 31. spørsmål som omhandler driften av ABV.

Alle bispedømmene har nå besvart undersøkelsen.

Undersøkelsen tegner et godt bilde av ABV arbeidet i Den norske kirke, men det hadde også vært interessant å måle tallene ut på f.eks. hvor mange ansatte det er i de ulike faggruppene etc. Da kunne man få en presis fremstilling av hvor mange prosent av de ulike faggruppene som benytter seg av ABV i tjenesten.

Her følger en skriftlig fremstilling av tallene i rapporten.

Rapportering 2023

ABV grupper

I 2023 har det vært 102 ABV-grupper. Dette inkluderer grupper ledet av AVU-studenter. Til sammenligning var det i 2018 123 ABV-grupper. 59 av gruppene er tverrfaglige grupper.

Deltakere

Det var totalt 570 personer som deltok i ABV i 2023.

9. Hvor mange deltakere er det totalt i ABV-gruppene?	
Bjørgvin	89
Agder og Telemark	84
Nord-Hålogaland	38
Stavanger	26
Oslo	42
Nidaros	66
Møre	35
Hamar	40
Tunsberg	31
Borg	102
Sør-Hålogaland	17

Av 570 deltakere er 327 fast ansatte prester, 8 prester i vikariater, 60 proster, 60 diakoner og diakonimedarbeidere, 42 kateketer, 19 kantorer, 36 kirkeverger, 18 andre medarbeidere i fellesråd, 18 administrativt ansatt i bispedømmet. Summen av de ulike yrkesgruppene gir et noe høyere tall enn 570. Dette kan skyldes blant annet at proster også regnes som prester.

Styringsgruppe

8 av 11 bispedømmer oppgir at det er etablert en styringsgruppe for ABV i bispedømmet. Nidaros, Møre og Sør-Hålogaland har ikke opprettet en slik gruppe i dag.

Samarbeid med andre bispedømmer

Det er 4 bispedømmer som oppgir at de ikke samarbeider med andre bispedømmer. Det er Agder og Telemark, Stavanger og Oslo.

Bjørgvin har hatt litt samarbeid med Stavanger. Samarbeidet består i at en tilsatt i Bjørgvin av praktiske hensyn har gått i gruppe i Stavanger, og at Stavanger har fått invitasjon til fagdag i Bjørgvin.

Nord-Hålogaland har samarbeid med Sør-Hålogaland om årlig fagdag for veiledere og felles veiledning på veiledning.

Nidaros og Hamar og Møre samarbeider om felles fagdag på Oppdal 1 gang pr år. Her er alle veilederne invitert på dag 1, og dag 2 er veilederne samlet til veiledning på veiledningen.

Tunsberg har ikke samarbeid med andre bispedømmer i dag, men planlegger oppstart av samarbeide med Borg og Agder i form av å arrangere felles fagsamlinger og benytte veiledere på tvers.

Borg har på nåværende tidspunkt ikke hatt et samarbeid med andre bispedømmer, men det er nå opprettet kontakt mellom Borg og Tunsberg.

Sør-Hålogaland har et samarbeid med Nord-Hålogaland. Veiledere og koordinator møtes en gang per år for faglig påfyll og veiledning for veiledere. Dette er to dager, med middag på kvelden.

Samarbeid med kirkevergelaget

9 av 11 bispedømmer opplyser at de har et samarbeid med kirkevergelaget. Stavanger og Møre har ikke etablert et slik samarbeid i 2023.

Veiledere og veiledning

En oppsummering av rapportering på veiledertall viser at det i alt er 136 AVU-utdannede veiledere totalt i bispedømmene. Dette taller inkluderer også pensjonister. I tillegg til dette kommer de som går på AVU, som er 23 personer.

Alle bispedømmene har deltakere på arbeidsveilederutdanningen som nå pågår på TF.

11 av AVU-utdannede veiledere er ansatt i et fellesråd.

Når det gjelder behov for flere veiledere, sier Agder og Telemark, Nord-Hålogaland og Stavanger at de ikke har behov for flere veiledere i dag, mens alle de andre bispedømmene bekrefter et behov for flere veiledere og har i et tidligere møte uttrykt glede over ny utlysning av AVU våren 2024 (MF).

På spørsmål om bispedømmet legger til rette for stabsveiledning, er det kun Nidaros og Borg som gjør dette, og begge bispedømmene har 3 staber som har stabsveiledning. De andre 9 bispedømmene gjennomfører ikke stabsveiledning.

Hamar bispedømme presiserer at de ikke finner faglig grunnlag foreløpig for å tilby stabsveiledning. «*Det er altfor lite belyst gjennom forskning og har noen åpenbart problematiske sider*».

Nesten alle bispedømmer, unntatt Stavanger, tilbyr individuell arbeidsveiledning ved behov, hos godkjent ABV-veileder.

Veiledning for veiledere

Alle bispedømmene har organisert egen veiledning for veiledere, og det finnes en slik gruppe i hvert bispedømme.

Økonomi

Nesten alle bispedømmer, unntatt Agder og Telemark, har eget budsjett for ABV. Bjørgvin, Nidaros og Sør-Hålogaland gir uttrykk for at bevilgningene til ABV har endret seg det siste året, uten å presisere hva denne endringen omfatter eller betyr. Det er ulik praksis i bispedømmene på hvordan veiledere kompenseres. Se tabell.

26. Hvordan kompenseres veiledere?	
Bjørgvin	ABV-veiledning er ein del av arbeidet. Bispedømmet har ein 10 % frikjøpsavtale med eit fellesråd om ein veileder som er diakon
Agder og Telemark	1 pensjonist godtgjøres, resten har det som del av stilling. 1 gruppe er 10%
Nord-Hålogaland	Egne ansatte mest med overtid, Eksterne ansatte med ABV-satser eller pensjonistlønn.
Stavanger	5 % reduksjon av stilling/ fri for enkelte tjenester. Fellesrådsansatt veileder kan velge om refusjon på 5 % til fellesråd eller eget honorar.
Oslo	Ansatte i BDR har dette som en del av jobben og slipper noen tjenester per semester. Ett lønnsalternativ ved fullført AVU. Eksterne lønnes etter Bispemøtets satser.
Nidaros	Arbeidstid og pensjonistlønn
Møre	Veiledere som er i tjeneste har dette som en definert del av sin tjeneste. Vikar ved behov. Veiledere som ikke er ansatt av Møre bispedømme honoreres på vanlig måte.
Hamar	Ansatte i rDnk gjør det som del av jobb. Eksterne honoreres etter satsene oppgitt i retningslinjer for ABV
Tunsberg	Prester tar det som en del av sin arbeidstid. Veileder ansatt i fellesråd sender faktura via sitt enkeltmannsforetak.
Borg	ulikt
Sør-Hålogaland	Kompenseres ikke

Utfordringer

Rapporten etterspør også om det er spesielle utfordringer knyttet til ABV arbeidet i bispedømmet. Her har bispedømmene ulike utfordringer.

30. Er det noen spesielle utfordringer knyttet til ABV i bispedømmet?	
Bjørgvin	Tid - stort bispedømme lange avstander
Agder og Telemark	Rekrutteringssituasjonen overfor fellesrådsansatte er krevende.
Nord-Hålogaland	Lange reiseavstander krever mye ressurser. Både tid og penger.
Stavanger	Vanskelig å motivere kirkeverger til å benytte tilbudet. Det kan være knyttet opp mot høy egenbetaling: kr. 5000,-.
Oslo	Tilfang av veiledere - i hvert fall i nær framtid. Høyt press på de interne veilederne, noen savner å kunne ha dette som biarbeid. Av og til utfordringer i kommunikasjon med FR.
Nidaros	Vi ønsker mer samarbeid med fellesråd og at det skal bli generell større deltakelse og tverrfaglighet. Vi ønsker også at flere av de som deltar blir i gruppene lenger enn 2 år (selv om dette er kravet fra vår biskop) Noen av deltakerne mener også at det tar for mye tid/ arbeidstid.
Møre	Vi trenger nye/flere veiledere i utdanning Vi må få opprettet en Styringsgruppe for ABV. Det er vanskelig å rekruttere kirkeverger til ABV og få tilstrekkelig gehør hos Kirkevergene for å rekruttere tilsette i fellesråd til ABV grupper
Hamar	Second career prester er tidvis lite motivert for veiledning selv om de er på innføringsprogrammet for nye prester.

	Noe krevende å motivere veiledere når det er så lite kompensert. Altfor mye må springe ut av egenmotivasjon hos veilederen
Tunsberg	Mangel på veiledere. Problemer ift at bispedømmet er langstrakt, lang reisevei for ansatte i Hallingdal. Mye tid går med til reise.
Borg	Vi gjør en del endringer blant annet går vi fra kontinuerlig veiledning til rullerende.
Sør-Hålogaland	Kan være utfordrende for enkelte å gå fra fysisk oppmøte hver gang, til hybridløsning med noe digitalt

Andre kommentarer

31. Andre kommentarer eller innspill.	
Bjørgvin	-
Agder og Telemark	50% av prestene er i veiledningsgruppe, mot 52% samme tid i fjor.
Nord-Hålogaland	Ved å få ressursgruppe med fellesrådslinje og bispedømmerådslinje håper jeg dette vil utvikle ABV arbeidet. Og lavere deltakeravgift på kr.2000,- håper vi dette vil gjøre det mer attraktivt å delta i ABV grupper.
Stavanger	-
Oslo	Gode tilbakemeldinger fra deltakere og veiledere, konstruktiv dialog med veiledergruppa.
Nidaros	Bør vi vurdere mer bruk av Teams for gjennomføring av ABV? Vi har et stort fylke og mange bruker mange timer i reisevei.
Møre	-
Hamar	Det er på høy tid at veiledning forankres bedre inn mot HR-funksjonen i Kirkerådet. I tillegg er det ønskelig med et fagråd som aktivt mener noe om utvikling og viser vei. Det er sterkt behov for å stimulere til regelmessig faglig kontakt og samarbeid mellom bispedømmene.
Tunsberg	-
Borg	-
Sør-Hålogaland	-

Vedtak

Fagrådet for ABV drøftet rapportering fra bispedømmene 2023, og ønsker å arbeide videre med følgende:

- Fagrådet ser at det er stor variasjon i hvordan veiledning kompenseres, og dette bør drøftes videre.
- Fagrådet ønsker å se hvordan veiledning på Teams og digitale hjelpemidler benyttes, og ber om at det implementeres i neste rapportering.
- Til senere rapporter er det ønskelig at bispedømmene gir en oversikt over hva slags type veiledning de bruker veilederne til; individuell, gruppe, studentveiledning, veiledning på veiledning, teams – digitale hjelpemidler etc.
- Individuell ABV veiledning – tallfestes tydeligere i neste rapportering.

2/24 Tekst om ABV til Bispemøtets årsrapport

I Bispemøtets årsrapport presenteres hvert år en kortfattet tekst om ABV og fagrådets arbeid. Fagrådet bes drøfte tekst til rapporten.

Vedtak

Fagråd for ABV vedtar nedenfor stående tekst som rapport for arbeidet 2023:

Arbeidsveiledning - ABV

Ordningen med ABV har som formål å bidra til kvalitet i og fortsatt motivasjon for kirkelig tjeneste, og ivareta den enkelte ansatte i behovet for kontinuerlig utvikling og læring. Den skal bidra til å styrke den enkeltes faglige og kirkelige identitet i tjenesten.

Gjennom tjenesten samler kirkelig ansatte opplevelser av mange slag. Det vil ikke minst gjelde i møte med mennesker i ulike situasjoner. Gjennom systematisk refleksjon kan man utvikle kunnskap og innsikt med tanke på liknende situasjoner senere. Kirkelig ansatte står ofte alene i krevende tjenesteoppgaver. Arbeidsveiledning gir mulighet til personlig bearbeiding, den kan forebygge helseproblemer og virke rekrutterende og motiverende og for videre tjeneste.

ABV gir kirkelige ansatte mulighet til å styrke og utvikle personlig, faglig og kirkelig identitet med tanke på tjenesten og dens ulike relasjoner. ABV er en innarbeidet og mye brukt metode for å gi ansatte mulighet til refleksjon over egen tjeneste, og bidrar både til kvalitetssikring, motivasjon og rekruttering til arbeidet.

Bispemøtet samarbeider med KA og kirkevergene om arbeidsveiledning for prester og andre kirkelige tilsatte.

Sammen med KA har Bispemøtet oppnevnt et nasjonalt fagråd for ABV. Fagrådet ledes av biskop Olav Øygard og nesteleder er Linn Maria Kierulf (KA). I fagrådet sitter også Ingeborg Nordlund, Monika Halsør, Anne Beate Tjentland, Jon Marius Kobro Hammer, Lars Peder Holm. Bispemøtet har sekretariatfunksjon for fagrådet.

Fagrådet har hatt fire møter i 2023, og har blant annet arbeidet med å igangsette et nytt kurs i arbeidsveilederutdanning som utlyses våren 2024. For å ivareta kommunikasjon og god informasjonsflyt har fagrådet gjennomført to møter (august og oktober) med de ABV ansvarlige ved bispekontorene. Fagrådet har også hatt møter med Kirkerådets HR-sjef, og prost Brita Hardeberg som har fått Olavstipendet for å forske på ABV.

Fagrådet gjennomførte i oktober 2023 digital fagdag for alle arbeidsveiledere, og samarbeidet med bispedømmene om dette.

Det er i 2023 gjennomført en rapportering om ABV. Rapporten viser at det i 2023 har vært 202 ABV-grupper i Den norske kirke. Det var totalt 570 personer som deltok i ABV i 2023.

3/24 Antall praksistimer for studenter AVU

Nasjonalt fagråd for ABV har fått en henvendelse fra Teologisk fakultet vedr. antall timer praksis for studenter som tar Arbeidsveilederutdanning (AVU) (se vedlegg).

Kursledergruppen for AVU 2022-25 og Det teologiske fakultet, UiO ber om at saken legges frem for nasjonalt fagråd og at fagrådet drøfter om de nasjonale retningslinjene om Arbeidsveilederutdanning er tydelige nok på mengdetrening i løpet av arbeidsveilederutdanningen (AVU).

Kurset AVU 2022-25 på TF forutsetter at studentene får tilrettelagt for ca. 60 timer praksis i løpet av studiet. Det vil si 60 timer hvor de leder en gruppe som bispedømmene har ansvar for å etablere. De dokumenterer mengden i form av loggbok fra oppdrag. Loggboken leveres ikke inn, men de bekrefter at de har nådd tilstrekkelig antall veiledningstimer gjennom den.

Kravet baserer seg på de gamle retningslinjene fra Nasjonalt fagråd for ABV som slo fast at arbeidsveilederutdanning skulle ha 66 timer i gruppe og 66 timer som leder av gruppe, samt 9 timer veiledning på veiledning.

Nå står det ikke noe slikt tallfestet krav i retningslinjene for AVU fra 2018, men TF har opprettholdt krav om ca. 60 timer praksis for å være tydelig om at man skal ha mengdetrening som del av studiet (tallene finnes riktignok fortsatt i skrevet om ekvivalering på fagrådets nettside, men ikke i retningslinjene for ABV).

I praksis har det vist seg stressende for studenter å oppnå kravet om 60 timer praksis i løpet av studiet og det oppleves i denne kursrunden at flere bispedømmer har mindre ressurser til drift av ABV-grupper og det også har tatt tid å få dem igangsatt.

Videre er det slik at de nasjonale retningslinjene nå fastsetter minimum 20 timer i året som norm for ABV-grupper.

Kursledergruppen på TF har derfor besluttet å nedjustere måltallet for praksis til «minst 40 timer» slik at det er overkommelig for studentene i forhold til det bispedømmene normalt skalerer mot.

Det må presiseres at praksis som leder av egen gruppe kommer i tillegg til minst 63 timer veiledning på veiledning i løpet av kursukene på dette kurset (6 timer på hver kursuke). Siden det er 6 studenter i hver veiledergruppe på kurset, kan man regne med at minst 10-11 timer er veiledning til den enkelte. Til sammen mener kursledergruppen dette er en ansvarlig mengde praksis for høy kvalitet på utdanningen.

Siden det er praksis og sluttoppgaven som sammen gjør at man kan få deler av AVUs 60 studiepoeng godkjent tilsvarende masteroppgaven i Erfaringsbasert master i praktisk teologi (30 stp) har kursledergruppen rådspurt seg med studieledelsen på Det teologiske fakultet, og de har godkjent at vi nedjusterer omfang av praksis som leder av egen veiledergruppe ned til «minst 40 timer».

Kursledergruppen understreker behovet for å ha et klart tallfestet krav til praksis i løpet av Arbeidsveilederutdanning fordi mengdetrening er viktig, og fordi bispedømmene må vite hva de forholder seg til når de tar opp kandidater til studiet.

Fagrådet har tidligere vedtatt å gjøre en revisjon av de nasjonale retningslinjene for ABV i etterkant av Brita Hardebergs Olavsstipend om ABV. Dette arbeidet vil således påbegynnes tidligst medio 2024.

Det kan likevel være målrettet å behandle denne henvendelsen nå da MF starter opp et nytt AVU kurs høsten 2024 og sikkert har behov for å få denne avklaringen. Dette gjelder også bispedømmene som må orienteres.

Fagrådet bes derfor drøfte henvendelsen og avklare hvor mange timer praksis studenter i AVU må gjennomføre.

Vedtak

- Fagråd for arbeidsveiledning har drøftet henvendelsen fra Teologisk fakultet vedr. antall timer praksis under arbeidsveilederutdanningen.
- Fagråd for ABV tar til etterretning fakultetets beslutning om å nedjustere omfang av praksis som leder av egen veiledergruppe til «minst 40 timer».
- Fagrådet vil behandle antall timer praksis under arbeidsveilederutdanningen i forbindelse med revisjon av de nasjonale retningslinjene for ABV.

4/24 Orientering om Olavstipendet ved Brita Hardeberg

Olavstipendiat Brita Hardeberg orienterte om sitt arbeid med forskningsarbeidet på ABV i Den norske kirke.

Vedtak

Fagråd for ABV takker Brita Hardeberg for innspill og orientering om arbeidet med Olavstipendet.

5/24 Samhandling med bispedømmene

I sin årsplan for 2024 har Bispemøtet, under arbeidsveiledning, ført opp punktet «Videreutvikle gode prosesser og rutiner for samhandling med bispedømmene».

Det er således et uttrykt ønske at Fagrådet styrker samhandling og kommunikasjon mellom Bispemøtet, fagrådet, KA og bispedømmekontorene.

ABV koordinator i Hamar, har tatt til orde for økt digital kontakt mellom BM, fagrådet og den enkelte ABV-koordinator på bispedømmekontorene. Dette kommer frem i besvarelsen av årets ABV rapportering for 2023, samt i vedlagte mail til fagrådet.

Ønsket er å utvide kontakten ut over de to årlige møtepunktene som i dag er etablert.

Han skriver: *«Imidlertid opplever jeg at det er behov for noen møtepunkt i tillegg til disse. (...) Slike møter er hands-on det daglige arbeidet, med alt fra praktiske spørsmål til det mer prinsipielle».*

Forslaget går ut på to slike koordinatormøter på Teams hvert semester i tillegg til de to møtene med fagrådet som allerede er innarbeidet.

Fagråd for ABV bes drøfte dette innspillet med tanke på hvordan man best kan legge til rette for å videreutvikle gode prosesser og rutiner for samhandling med bispedømmene innenfor dagens rammer.

Vedtak

- Fagråd for ABV ønsker å videreutvikle gode prosesser og rutiner for samhandling med bispedømmene.
- Fagrådet for ABV vil ta tematikken opp på neste møte med ABV-koordinatorerne i april 2024.

6/24 Årsplan og budsjett for fagrådets arbeid 2024

Fagrådet har tidligere vedtatt følgende møteplan for 2024 (FABV 16/23):

Fredag 19. april 2024 Fysisk møte 9-15. Også møte med ABV koordinatorerne.

Fredag 14. juni 2024 Digitalt møte 9-12 (ved behov).

Budsjett

Følgende budsjett ble lagt frem i møtet.

2024	Total	Drift fagråd	Landskonferanse	Deltakelse seminar ved behov
	78.000	58.000	Ingen fagdag/ landskonferanse i 2024	20.000
Sekretariat		40.000		
Møter		8.000		
Reise til møter		10.000		

Vedtak

- Fagråd for ABV vedtar følgende møteplan for 2024:
 - Fredag 19. april 2024 Fysisk møte 9-15. Også møte med ABV koordinatorene kl. 11.30 – 15.00.
 - Fredag 14. juni 2024 Digitalt møte 9-12 (ved behov).
 - Mandag 2. september 2024, 10-13.
 - Tirsdag 29. oktober 2024, 9-15. Også digitalt møte med ABV koordinatorene.
- Agenda for møtet den 19. april 2024:
 - Møte i fagrådet kl. 09.00 – 11.30
 - Lunsj med ABV kontakter kl. 11.30-15.00
 - Brita Hardeberg forteller om sitt arbeid med ABV og Olavstipendet.
 - En runde der det gis orienteringer fra bispedømmene.
 - Hvordan legge til rette for økt samhandling mellom bispedømmer og fagrådet.
 - Nordisk ABV konferanse.
- Fagråd for ABV tar det fremlagte budsjett til orientering, men påpeker at reisekostnadene til møtene trolig er for lavt budsjettert.